

# časáček

časopis obce Dolany u Jaroměře

Krabčice



Čáslavky



Dolany



Sebuč



Svinišfany



ročník 4. ● zdarma ● číslo 2/2020



## Slovo starosty

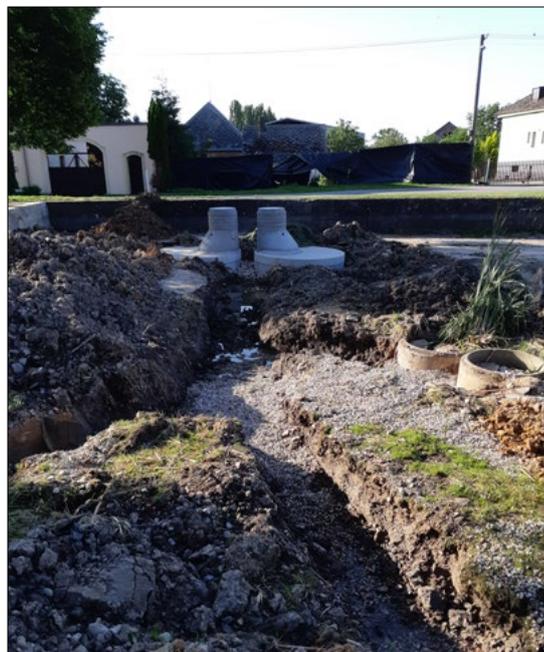


Vážený spoluobčané,

dovolte mi, abych vás, všechny čtenáře našeho časáčku, pozdravil a poděkoval za výborné zvládnutí doby s omezením z důvodu koronaviru. A život musí jít dál. Množí se různé dotazy na to, co se děje v obcích, tak se pokusím na některé odpovědět.

První dotaz směřuje na **sloup se sochou Panny Marie ve Svinišťanech – Rozárka**. Problém je v tom, že se jedná o nemovitou kulturní památku. Tudíž se veškeré práce konají pod vedením a důslednou kontrolou NPÚ (Národní památkový úřad). Na sloupu se sochou Panny Marie (Rozárka) ve Svinišťanech se začaly dělat práce v roce 2017. Na základě Rozhodnutí o provedení obnovy nemovité kulturní památky z roku 2016. Při restaurátorské práci se zjistilo, že je špatná statika a sloup se musí rozebrat.

Z tohoto důvodu bylo nutno udělat statický posudek a napsat nové rozhodnutí spočívající v demontáži dílčích částí sloupu až po stylobat. Jejich přesun do ateliéru restaurátora, zmonolitnění základové konstrukce sloupu, přesun restaurovaných dílčích částí sloupu zpět na původní místo a jejich opětovné sesazení - vše v rozsahu dokumentu označeného "Sanace Mariánského sloupu ve Svinišťanech - statické řešení". Tím se restaurátorské práce několikanásobně prodražily. V současné době probíhají jednání (poslední jednání proběhlo 16. 6.) s NPÚ a stavebním úřadem na postupu a financování celé akce. Kdyby se jednalo o běžnou opravu a restaurátorské práce jako u ostatních soch, které obec opravovala v místních částech, tak je socha dávno zrestaurována a je na svém místě. Předpoklad započetí restaurátorských prací je jaro 2021 s dokončením podzim 2021.



Další dotazy směřovaly k **rybníku v Dolanech**. Hlavně je nutné sdělit, že se jedná o požární nádrž (PN) – zdroj požární vody (PV). Jak asi víte, hladiny spodních vod klesají a tím i hladina v PN klesla tak, že tam voda bohužel již není. Obec byla nucena upravit zdroj PV tak, aby odpovídal normám. Na základě projektu a povolení vodoprávního úřadu zde byly instalovány do hloubky 2,7 m ode dna dvě nádrže v průměru 2,5 m jako zdroj PV. V současné době je hladina v nádržích přes dva metry, tudíž je v nádržích 18 m<sup>3</sup> + voda kolem. Do nádrží je zespodu propojena drenáž a do horní části je zavedena drenáž z pramenů dříve napájecích vodu do PN. A co bude s prostorem kolem? Přejde odbourat betonové ohrazení nádrže. Zavedení současného dna stavební drtí. Dále se celý prostor zaveze zeminou a urovná do mírně svažitého terénu. Nakonec bude vymezen a upraven prostor pro připojení PV. A co s nově vzniklým prostorem? Představa je vytvoření „návsí“ – místo pro odpočinek, klidová zóna ... záleží na zastupitelstvu a představách občanů.



## Dotazy občanů na dění v obci



Dotazovali jste se také na opravu **polní cesty Dolany - Čáslavky**. Jak jste si mnozí již všimli, tak spodní cesta z Dolan do Čáslavek byla samá díra a po dešti samá kaluž. Obec v květnu provedla úpravu grejdrem, který srovnal nerovnosti, válec to trochu ztuhlil, ale na řádnou opravu to nestačilo. Je nutné ještě navést vrstvu asfaltového recyklátu a pořádně ztuhlít válcem. Věřím, že se práce povede, cesta nebude prášit a bude sloužit nejen pro jízdu zemědělské techniky, ale i občanům k procházkám a jízdě na kole.



Mezi dalším bodem vašich dotazů se objevila **úprava prostoru za fotbalovým hřištěm v Dolanech**. Obec Dolany provedla rozšíření prostoru hřiště o zábor pole, který je ve vlastnictví Obce a TJ Dolany. Zavezla příkop za střídačkami. Na severní a západní straně vybudovala příkop, který bude sloužit jako suchá retenční nádrž neboli poldr na zachycení vody při silných deštích. U cesty k lesu vysázela habry a u poldru borovice černé. V současné době je upravená plocha a vysetá tráva. Dále bude vybudována horní brána u cesty a celý prostor bude zajištěn oplocenkou, aby zvěř nemohla dovnitř a neokusovala vysazené dřeviny. Celý nový prostor bude sloužit jako zázemí při větších akcích (Dolany v Dolanech) například pro stanování či soutěže. Dále bude možné toto území do budoucna využít pro případnou výstavbu hřišť pro další volnočasové a pohybové aktivity.

V poslední době mě stále častěji kontaktují naši občané s prosbou o službu (asistenční), která by se postarala o jejich příbuzné v době, kdy se jim nemohou věnovat. Ať z důvodů zaměstnání nebo nemožnosti pomoci. Po různých jednáních a shánění dobré, levné a spolehlivé organizace, která má působnost v našem území, nám byl doporučen spolek - **Asistenční služba: Společné cesty - z. s.** Tato společnost má sídlo v Náchodě a když rozšířila své služby z 15 na 20 km, ihned jsme je kontaktovali a dohodli jsme se na spolupráci v poskytování sociál-

ních služeb a osobní asistence v místních částech naší obce. A co vše dělají a v čem vám mohou být nápomocní? Tak například zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu: jako je oblékání a svlékání, doprovod při vycházkách. Pomoc při osobní hygieně, při zajištění stravy. Zajistí pečující osobě úklid a údržbu domácnosti či osobních věcí. Zajistí nákupy a běžné pochůzky. Dále může pomoci rodině při péči o dítě. Obec tuto službu potřebným občanům finančně podporuje, proto tyto služby nejsou tak finančně náročné. Ale co je také velmi výhodné, že tato služba funguje o svátcích, sobotách i nedělích. V případě potřeby se můžete obrátit na obec, kde získáte potřebné informace a kontakty. Na spolupráci s Vámi se těší kvalifikované osobní asistentky Společných cest - z. s. se svým ředitelem Bc. Tomášem Magnuskem.

Motto: Tam, kde Vám síly nestačí ke zvládnutí Vaší cesty životem, půjdeme společně s Vámi....

*text, foto Jiří Plšek - starosta obce Dolany*

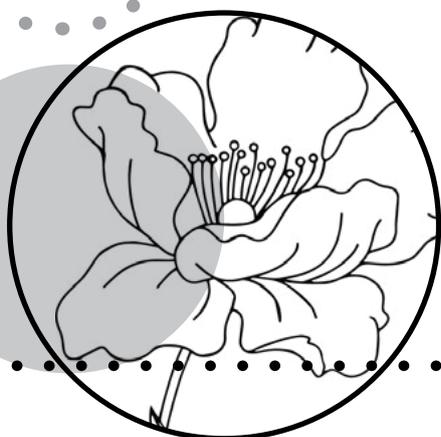
## Slovo šéfredaktorky časopisu



Vážení čtenáři,

máte v rukou druhé číslo letošního Časáčku a já vám jménem celé redakční rady přeji klidné chvílky při jeho čtení. Věřím, že si každý z vás v jeho obsahu vyhledá to, co ho zajímá a přečte si i další stránky. Opatření spojená s neklidným, více než tříměsíčním obdobím spojeným s koronavirovou nákazou je již uvolněné a vracíme se my i naše děti do života, na jaký jsme zvyklí. Z celého srdce vám všem přeji pevné zdraví a příjemné prožití léta dle vašich představ. Těším se na vaše příspěvky do podzimního čísla našeho časopisu.

*text Blanka Dvořáčková*



## Naším čtenářům - kam a kdy zasílat své příspěvky

Své příspěvky o dění v obci či akci můžete zasílat na adresu: [zpravodaj@dolany-na.cz](mailto:zpravodaj@dolany-na.cz) nebo psané rukou předat šéfredaktorce časopisu.

Pro dodání příspěvků do časopisu dodržujte níže uvedené termíny. Uzávěrka příspěvků pro číslo **3/2020** je **18. 9.**, pro číslo **4** se jedná o termín **11. 12. 2020**.

*Jménem redakční rady vám děkuje  
Blanka Dvořáčková a Lenka Piechová.*

**uzávěrka**

**3 / 2020 = 18. 9.**

**Časopis číslo 2/2020 byl vydán 29. 6. 2020**

## Další číslo časopisu a nová posila do redakční rady

Ve všech oblastech života se odrazilo nařízení vlády vzhledem k pandemické situaci v naší zemi. I náš obecní časopis „doplatil“ na striktní omezení, které nepřálo společenským ani sportovním akcím. I přes to jsme se snažili, aby nové číslo, které vám dorazilo do poštovních schránek či přímo do vlastních rukou, nebylo jen tichým svědkem oněch dní.

Zapátrali jsme ve svém okolí, zkontaktovali místní spolky, které nám prozradily něco málo ze svých plánů. Někteří redaktori se pustili do zamyšlení či objevovali krásu místní krajiny. Nezahálel nikdo z nás. Nechybí ani vyprávěnka z okolních lesů a hájů. Na své si přijdou i milovníci historických střípků, kteří se rádi začnou do řádků tehdejších kronikářů. Ani sportovní nadšenci nepřijdou zkrátka - tentokrát jsme se podívali na zoubek závodům kol a kolo-běžek.

A pokud by vám přeci jen něco chybělo, o něčem byste se chtěli v Časáčku dočíst nebo byste měli námět či nápad na další článek, neváhejte a kontaktujte nás. Ať již

skrze e-mailovou adresu, naše redaktory nebo na OÚ Dolany. Pokud to bude v našich silách, náměty a nápady do dalších čísel obecního časopisu zpracujeme. Nebráníme se ani fotografiím a dětským obrázkům vašich ratolestí či vnučat.



Rádi bychom vám také představili novou posilu redakční rady Časáčku, s kterou jste se již skrze její příspěvky mohli potkat v minulých číslech. Jedná se o **Lucii Kudrnáčovou** z Čáslavek. Tímto jí vítáme a jsme rádi, že se

k nám přidala. Budeme se i nadále těšit na její další neotřelé pohledy na věci a situace kolem nás.

Vítáme každého, kdo by chtěl přidat ruku k dílu, zapojit se do psaní. Dveře u nás máte všichni otevřené.

*text Lenka Piechová*

## Redakce časopisu

Časopis vydává obec Dolany. Čtvrtletník. Zdarma.

**Šéfredaktor:** PaedDr. Blanka Dvořáčková.

**Redakční rada:** Lucie Kudrnáčová, Veronika Lemberková, Olga Procházková, Mgr. Petr Záliš.

**Grafické zpracování:** Mgr. Lenka Piechová

**Kontakt:** [zpravodaj@dolany-na.cz](mailto:zpravodaj@dolany-na.cz) nebo adresa: Obec Dolany, Dolany 32, Dolany 552 01.

**Tisk:** Losenický polygrafický závod, s. r. o, Nové Město nad Metují

## Poděkování obci a všem občanům

Hradec Králové 18. května 2020



Vážení spoluobčané,

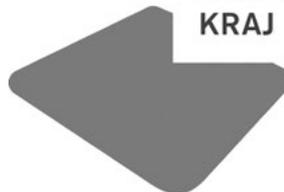
v uplynulých týdnech jsme byli všichni vystaveni bezprecedentní zkoušce, jaká nemá v historii České republiky obdoby. Nikdo z nás neví, jak se v brzké budoucnosti situace vyvine, ale přeci jen je nyní trochu prostoru k vydechnutí a bilancování. Rád bych tento čas využil také k tomu, abych poděkoval všem, kteří se podíleli na zvládnutí epidemie, ať již jako příslušníci složek integrovaného záchranného systému, zdravotníci, pracovníci v sociálních službách, dobrovolníci nebo jako osoby ve vedení měst, obcí a institucí. Děkuji také všem prodavačkám, řidičům a dalším, díky kterým jsme mohli v minulých měsících fungovat alespoň trochu jako před vypuknutím epidemie.

Děkuji vám všem za vstřícnost a součinnost s krajskou samosprávou, a především za obrovské nasazení a obětavost, jež jsou nezbytné k úspěšnému zvládnutí epidemie.

*Královéhradecký kraj  
PhDr. Jiří Štěpán, Ph.D.  
hejtman*

*S úctou Jiří Štěpán*

KRÁLOVÉHRADECKÝ  
KRAJ



## Poděkování všem spoluobčanům z Čáslavky a Dolan za sběr železa

Chceme touto cestou **moc poděkovat všem spoluobčanům**, kteří přispěli starým železem v sobotu 6. 6. 2020 při sběru - dobrovolným hasičům. Povedlo se sesbírat plný velký kontejner železa. Za peníze ze železa budeme financovat startovné při soutěžích, občerstvení při pravidelných školení hasičů, nákup nových triček a mikin, se kterými chceme reprezentovat obec Dolany.

Velké díky patří všem klukům, kteří se zúčastnili sběru a zapůjčili techniku, bez které bychom tuto akci nezvládli. Především Davidovi Lemberkovi, Ivanovi Cejnarovi a Davidovi Syrovátkovi.

*Starostové SDH Čáslavky a Dolany, Ladislav Karban  
a Ing. Miroslav Všetečka*



## Co se děje na obci, aneb přípravy a plány v plném proudu

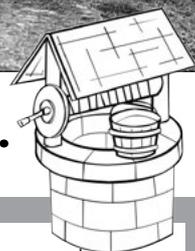
### Vrty pro ZŠ a MŠ

Ve stávajících studnách pro MŠ a ZŠ je velmi nízký dostupný sloupec vody. Po řádném promyšlení a spočítání nákladů, vychází cenově nejlevnější vytvoření dvou nezávislých zdrojů pitné vody (vrty).

### Vrt pro ZŠ

Stávající studna u č. p. 30 zásobuje kromě rodinného domu objekt základní školy již několik desítek let. V současné době však disponuje velmi nízkým dostupným sloupcem vody – hrozí tedy, že bude během několika měsíců zcela nepoužitelná. Proto bude během prázdnin realizován hydrogeologický průzkum pro zajištění zdroje pitné vody pro základní školu a rodinný dům č. p. 30 na pozemku obce p. č. 148. V případě pozitivních výsledků průzkumu bude zdroj převeden do kategorie vodních děl a bude výhradním zdrojem pitné vody do té doby, než bude v obci vybudován

vodovod. Vrt bude do předpokládané hloubky max. 35 m na pozemku č. p. 148 v katastru území Dolany. Důraz bude kladen na efektivní odtěsnění zvodnění svrchního kvartérního kolektoru – tento úsek bude odtěsněn plnou zárubnicí a cementací mezikruží v oblasti přechodu kvartérních sedimentů do křídového podloží. V aktivní části bude vrt obsypán kačirkem frakce 4/8 mm. V blízkém okolí plánovaného průzkumného vrtu budou v rámci realizace vrtných prací a čerpací zkoušky monitorovány okolní studny dle seznamu objektů.



Pro představu kolik vody je ve studnách v okolí (viz. tabulka) .....

objekt	ustálená hladina	datum měření	ustálená hladina absolutní	hloubka objektu	mocnost vodního sloupce	jímaný kolektor	typ objektu	odměrný bod (O.B.)	vzdálenost od DJ-12- 20
-	m od O.B./terénu	-	metry nad mořem	m od O.B.    terénu	m	-	-	m nad terénem	m
č.p. 30Q	9,21 / 8,71	22.05.20	270,1	9,5    9,0	0,3	Q	ŠS	+0,50	6
č.p. 31Q	9,79 / 9,49	22.05.20	270,1	10,18    9,88	0,4	Q	ŠS	+0,30	45
č.p. 37Q	8,18 / 7,83	22.05.20	269,8	9,05    8,7	0,9	Q	ŠS	+0,35	50
č.p. 55K	7,41 / 7,01	22.05.20	268,4	30,0    29,6	22,6	Kt2	VS	+0,40	56
S3-Q	9,90 / 9,65	22.05.20	270,0	10,8    10,55	0,9	Q	ŠS	+0,25	67
č.p. 38Q	8,53 / 8,13	22.05.20	269,2	9,85    9,45	1,3	Q	ŠS	+0,40	69
č.p. 33Q	9,75 / 9,3	22.05.20	270,0	10,35    9,9	0,6	Q	ŠS	+0,45	72
č.p. 26K	9,80 / 9,45	11.05.20	268,8	30,35    30,0	20,6	Kt2	VS	+0,35	73
č.p. 54Q	9,48 / 9,08	12.05.20	269,3	10,6    10,2	1,1	Q	ŠS	+0,40	80
č.p. 39K	10,17 / 9,87	22.05.20	269,9	34,5    34,2	24,3	Kt2	VS	+0,30	82
ZD2-Q	4,91 / 4,91	22.05.20	269,7	5,7    5,7	0,8	Q	ŠS	0,00	93
DJ-1-20	11,00 / 10,90	22.05.20	268,9	30,0    29,9	19,0	Kt2	VS	+0,10	110
č.p. 24K	8,87 / 8,57	11.05.20	269,1	30,0    29,7	21,1	Kt2	VS	+0,30	115
DOK-1	13,79 / 13,69	22.05.20	266,6	50,1    50,0	36,3	Kt2	VS	+0,10	116
DOQ-1	10,25 / 9,95	22.05.20	270,1	13,3    13,0	3,1	Q	VS	+0,30	132

## Krátkodobé čerpací zkoušky na průzkumných vrtech

Pro zjištění hydraulických parametrů jímaného kolektoru a ověřovací využitelné vydatnosti zdroje bude provedena na průzkumném vrtu krátkodobá čerpací zkouška a následně stoupací zkouška. Délka čerpací zkoušky bude 48 hodin a délka stoupací zkoušky je projektována na 12 h. Okruh pro sledování okolních studen byl stanoven na 120 m pro vrtané studny a 80 m pro kopané studny. Vše uvádím proto, abychom předešli jakýmkoliv spekulacím, že někdo přijde

naší činností o vodu ve studni a také pro představu, co je vše potřeba pro vytvoření nového vrtu hlídat a proč je důležité mít vrtné práce pod vedením hydrogeologa.

A protože stávající studna u č. p. 32 disponuje také velmi nízkým dostupným sloupcem vody. Bude se také provádět další vrt do 35 m i pro MŠ a OÚ na p. p. č. 158/1 v k. ú. Dolany (zahrada u MŠ) ve stejném postupu.

*text Jiří Plšek - starosta obce Dolany*

## Vodovod pro všechny místní části

V souvislosti s poměrně nízkou vydatností kopaných studní byla valná většina majitelů studní nucena své zdroje prohloubit – jedná se o vrty do hloubky 20 až 40 m. Nahrazováním těchto zdrojů vrty až do hloubky 40 m zasahující do hlubšího středoturonského kolektoru vázaného na přípovrchovou zónu jeho nekontrolovaným využíváním lze do budoucna v souvislosti klimatickým suchem očekávat pokles využitelné vydatnosti i této zvodně (současných nových vrtů). Z tohoto důvodu lze již v této fázi důrazně varovat proti nekontrolovatelnému budování individuálních vrtů do spodnoturonského kolektoru B (od cca 80 m), který je v širším okolí vodárensky využíván. Při neodborném provádění vrtů hrozí propojení až tří vrstevních kolektorů.

Obec se přes tato nutná opatření soukromých majitelů rozhodla na podzim 2018 zadat projekční společnosti IKKO Hradec Králové s.r.o. vypracování studie hromadného zásobování vodou celého správního území obce Dolany. Situace v zásobování obyvatel pitnou vodou bude tak jednoznačně vyřešena. Zároveň bude zabezpečeno kontrolované využívání podzemní vody vodárenského spodnoturonského kolektoru.

Dnes již máme studii zpracovanou včetně hydrogeologické studie, kterou vypracovali Vodní zdroje Chrudim, spol. s r. o. Tato studie je zpracována ve třech variantách. Varianta č. 1 řeší nalezení a zřízení nového zdroje a vybudování nového vodojemu Sebuč. Varianta č. 2 řeší napojení řešeného území na stávající skupinový vodovod Jaroměř, zásobování z VDJ Zaloňov. Varianta č. 3 řeší napojení řešeného území na sku-



pinový vodovod Česká Skalice – Velký Třebešov, zásobování z VDJ Česká Skalice. Varianta č. 4 řeší napojení řešeného území na vodovod Rychnovek Zvole (zdroj Zvole).

Všechny varianty umožňují různé kombinace řešení - zásobování území ze dvou zdrojů. Jako nejlepší se jeví varianta č. 1 s vlastním novým zdrojem - vrtu s čerpací stanicí, úpravnou vody a samostatným výtlačným potrubím ze zdroje do vodojemu. Výhodou této varianty je nezávislost obce na okolních vodovodních systémech, gravitační zásobování celého území pod vodojemem Sebuč. Nevýhodou je závislost na jednom zdroji. Proto se bude uvažovat o napojení na další zdroje, které by sloužili hlavně pro případ technické poruchy.

Ale jsme úplně na začátku, nejprve budeme muset provést hydrogeologický průzkum do spodnoturonského kolektoru B (cca do 120m). Pro hydrogeologický vrt byl vybrán pozemek p. c. 230/1 v k. ú. Sebuč na kótě přibližně 320 m n. m. Místo je vzdálené asi 280 m jihozápadně od projektovaného vodojemu Sebuč.

Probíhají jednání o možnostech dotace, bez kterých by obec nebyla schopna nic vybudovat. Víím, že je to velmi smělé, ale pokud vše půjde podle plánu, tak bychom mohli vodovod vybudovat do 4,5 let.

*text Jiří Plšek - starosta obce Dolany*

## Sběr a recyklace obalových odpadů

Jak funguje sběr a recyklace odpadu z hlediska jejich vlivu na životní prostředí? V našich obcích je zajišťován sběr odpadů, který poté dělíme na komunální odpad a na vytríděný odpad. U komunálního odpadu, který skončí na skládce, se jedná za rok 2019 o množství cca 73 tun. Což je pro porovnaní množství o výšce přibližně 0,5 m na rozloze fotbalového hřiště.

**Vytríděného odpadu** (papír, plast, sklo, nápojové kartony) jsme sebrali cca 34 tun. Uspora, kterou jsme dosáhli, představuje: Emise CO<sub>2</sub> ekv.: 50, 472 tun

Uspora energie: 1 193 666 MJ

Uhlíková stopa je suma vypuštěných skleníkových plynů vyjádřená v CO<sub>2</sub> ekvivalentech. Uhlíková stopa se může týkat jedince, výrobku nebo akce. Nejčastěji je ale používána ve spojitosti s výrobky a definuje sumu všech skleníkových plynů, které byly vypuštěny při výrobě daného výrobku. Podobná charakteristika výrobků slouží k výběru toho, jehož výroba má nejmenší dopad na životní prostředí.

Díky rozvoji a provozu systému tříděného sběru a recyklace využitelných složek komunálních odpadů, včetně obalových, jsme ve spolupráci se společností EKO - KOM, a.s. přispěli ke zlepšení prostředí a "uhlíkové stopy".

*text Jiří Škorna - místostarosta obce Dolany*

*obrazový materiál - <https://www.samosebou.cz/2018/09/27/zpetny-odber-obalu-v-cr/>*



## Respektování nedělního klidu hlučných strojů



Vážení spoluobčané,

na obci se opět množí připomínky k dodržování alespoň nedělního a svátečního klidu sekaček, křovinořezů, cirkulárek a jiných hlučných strojů. Píše se o tom v Časáčku každý rok a stále dokola. Ale je to marný, je to marný, je to marný. A já to tedy zkusím ještě jednou.

### "PROSÍM SNAŽTE SE DÁT KLID HLUKU ALESPŮŇ V NEDĚLI"

Sedněte si na zahradu, dejte si kávu nebo sklenku něčeho dobrého a relaxujte. Však ono to počká do pondělí. A pokud nevydržíte sedět, jste-li workoholici a musíte v zastavěných částech obce dělat na zařízeních vydávající nadměrný hluk, tak si pořídte třeba sekačky na elektriku nebo baterky a je to. Chválím a vážím si vás, slušných obyvatel, kteří se snaží o víkendů neobtěžovat své sousedy hlukem, a vím, že vás je většina. Moc vám tímto děkuji.

*..... text Jiří Plšek - starosta obce Dolany*

## Pořádek u kontejnerů na tříděný odpad

Jan Neruda kdysi položil stále aktuální řečnickou otázku: „Kam s ním?“ V tomto případě je řeč o odpadu. Komunální odpad, ať již směsný nebo tříděný, je běžnou součástí našich životů, proto bychom s ním měli nakládat správně. A přesto se to často neděje – ať už jsou to chyby v třídění, nebo třeba nepořádek kolem kontejnerů a popelnic. Ach jo, co s tím?

Po připomínkách občanů na přeplněnost kontejnerů a nepořádek v jejich okolí uvádím tyto údaje, sklo se vyváží podle naplněnosti na objednaní, kontejnery na plast se vyváží ve středu, na papír ve čtvrtek každý týden. Přesto se stává, že mohou být někdy už v neděli kontejnery plné. Systém nakládání s odpady je nastaven motivačně, pokud se tříděný odpad bude do kontejnerů dávat při dodrže-

ní zásad správného třídění (PET láhve a nápojové kartony sešlápnout, krabice rozložit a podobně upravit...), objem kontejnerů se lépe využije - vejde se tam více odpadu. Každý z nás svým způsobem života ovlivňuje životní prostředí a přírodu, chtěl bych tímto občany požádat, aby udržovali pořádek okolo kontejnerů a neodkládali odpad mimo kontejnery. A to, že někdo nedodrží pořádek, je v 21. století sice smutné, ale stále se to děje. Určitě se tímto chováním nenechte inspirovat, lepší je jít příkladem.

text Jiří Škvrna - místostarosta obce Dolany



## Stočné Svinišťany

Děkujeme všem občanům Svinišťan, kteří již zaplatili v řádném termínu stočné. Je ale mezi námi mnoho takových, kteří svoji povinnost zatím nesplnili. **Prosím o urychlené napravení své povinnosti.**

Martina Hamzová (OÚ Dolany)



## Naši jubilanti

V jarním čase asi mnoho společných oslav nebylo, ale to všechno se dá dohnat. Proto dodatečně gratulujeme paní **Věře Glosové** z Dolan, která v květnu oslavila své 75. narozeniny.

V červnu měla oslavu v Krabčicích paní **Věra Chroustová**, která oslavila své 80. narozeniny.

Všem jubilantům a oslavencům přeje-  
me pevné zdraví, hodně životního elá-  
nu, radosti a štěstí.

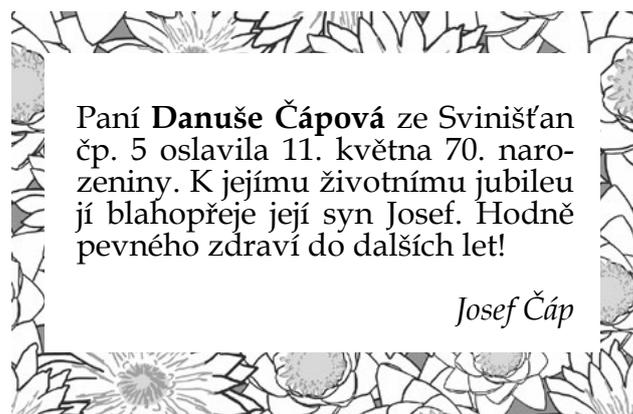
*Za Obec Dolany  
Veronika Lemberková*



## Osobní blahopřání

Do redakce časopisu Časáček dorazila jed-  
na milá prosba o možnost zveřejnit osobní  
rodinné blahopřání k narozeninám. Ani na  
chvíli jsme neváhali se zveřejněním. I my se  
připojujeme k narozeninovému blahopřání.

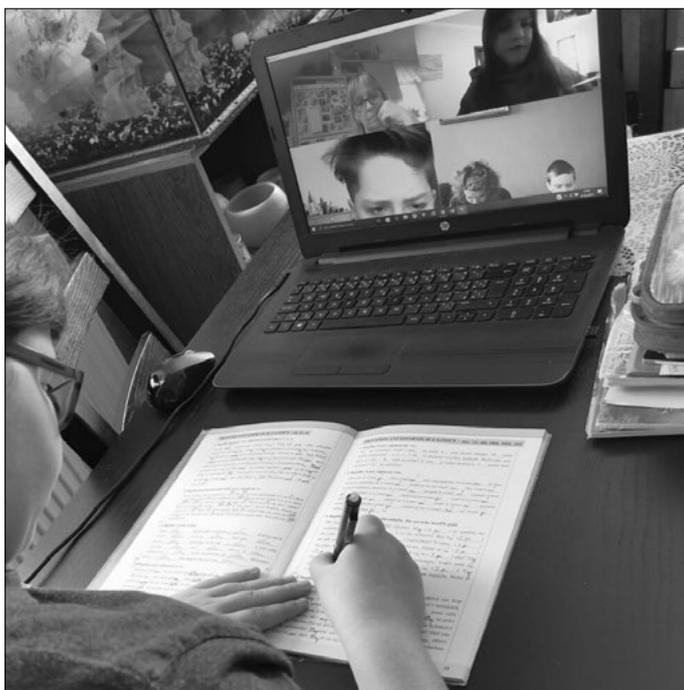
*Redakce časopisu*



*Josef Čáp*

## z p á t k y d o l a v i c

## Škola v době koronaviru



Koronavir a s ním spojená opatření zaskočil naše děti a žáky stejně, jako všechny ostatní, ale rozhodně jsme nezháhali. Protože jsme se hned po jarních prázdninách nemohli vrátit do školy, začali jsme se učit z domova. I přes počáteční obavy jsme všechno zvládali poměrně dobře. Starší žáci (3. – 5. ročník) se po Skypu učili každý den a mladší 3 krát v týdnu. Vše jsme zvládali samozřejmě s pomocí rodičů nebo prarodičů. Učili jsme se nejen hlavní předměty, ale také jsme plnili různé bonusové úkoly, vytvářeli jsme velikonoční výzdobu nebo dárky ke Dni matek, fotografovali jsme jarní květiny, tvořili jsme různé referáty. Také předškoláci v MŠ dostávali od svých paní učitelů jednoduché úkoly, které spolu s rodiči plnili.

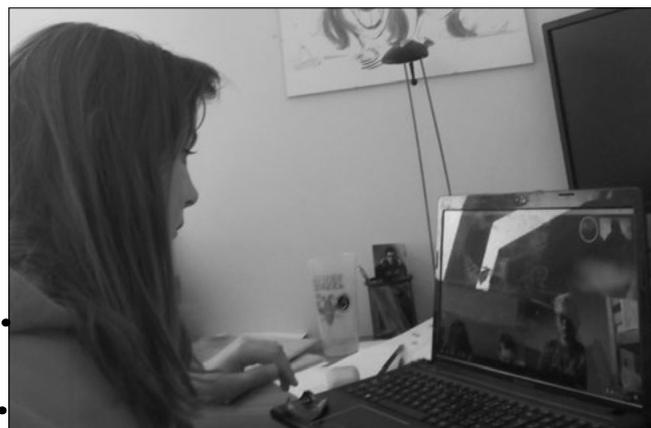
Můj velký dík patří nejen rodičům, ale i paním učitelkám, protože díky nim jsme vše zvládli a po počátečních obavách jsme probrali i všechno učivo, které by nás čekalo ve škole, takže se nemusíme obávat, že bychom v příš-

# zpátky do lavic

## Jak jsme se učili doma u počítačů

tím školním roce museli něco dohánět. Nebylo to vůbec jednoduché, ale poradili jsme si a pracovali jsme daleko lépe než ve většině ostatních škol a mnozí rodiče nás za to chválili.

*text Mgr. Marie Matějková - ředitelka ZŠ  
a MŠ Dolany*



## Ohlédnutí za první vlnou koronaviru

Byly to nejen dlouhé tři měsíce karantény, izolace, obavy o zdraví, obavy o život, ale i měsíce neutuchajícího optimismu, že vše zvládneme, že není a nebude tak zle. Byly to měsíce nošení roušky, dezinfikování, byly to měsíce zodpovědnosti za své zdraví, zdraví své rodiny a zdraví spoluobčanů. Pak přišly kroky pomalého rozvolňování, tedy co „již můžeme a co ještě ne.“ Mnozí lidé si však kladou otázku spojenou s druhou vlnou epidemie: „Přijde ještě v létě nebo až na podzim, jak silně udeří a jaký bude její dopad? „Někteří z nás stále ještě sledují nové informace, které nám poskytují média a „kdo co kdy slyšel,“ jiní se rozhodli své vnímání pokud jde o koronavirus uzamknout v paměti a klíč zahodit daleko...

Věřme práci a informacím, které nám poskytují vědeckí odborní pracovníci z Ústavu zdravotních informací a statistik a z Ústavu biochemie a chemie Akademie věd ČR. Pracovníci obou institucí se shodli na tom, že nikdo neví, zda přijde druhá vlna koronaviru. Současný nárůst onemocnění v Praze a na Ostravsku a Karvinsku ještě není vědecky doloženou druhou vlnou epidemie.

Buďme proto optimisty, nestresujme se předem, radujme se z malých a přitom krásných okamžiků, které denně prožíváme a které si často ani neuvědomujeme. V předchozím čísle jste se dočetli o moru či černé smrti, která lidstvo provází celá staletí. Přečetli jste si příběh psaný studentkou Jiráskova gymnázia v Náchodě. I dnes vám, vážení čtenáři, si dovoluji předložit k přečtení ještě jeden neméně čtivý příběh na toto téma od studenta z tamějšího gymnázia Martin Jirásků.

*text Blanka Dvořáčková*

### Příběh doktora Josefa

Jsem doktor Josef. Probudil jsem se, jako vždy v posledních měsících, v některém z nepohodlných herberků pro pocestné. V jiném než minulý týden, v jiném než týden před tím.

Tento den, jako každý jiný, mě nečeká nic hezkého. Rodinu již dávno nemám, všechny postihl mor. Až naplním zobák své morové masky octem a mastmi pomažu svůj kožený oděv, hodím na sebe plášť, popadnu hůl a vyrazím za zatracenci v nedaleké vesnici. Po osamocené cestě možná zahlédnu nějakého havrana, který je stejně osamocený jako já, pravděpodobně roznáší mor, který já se snažím marně léčit. Občas na mě divně zírá, jako by opravdu věřil, že s mojí maskou s ním mám něco společného.

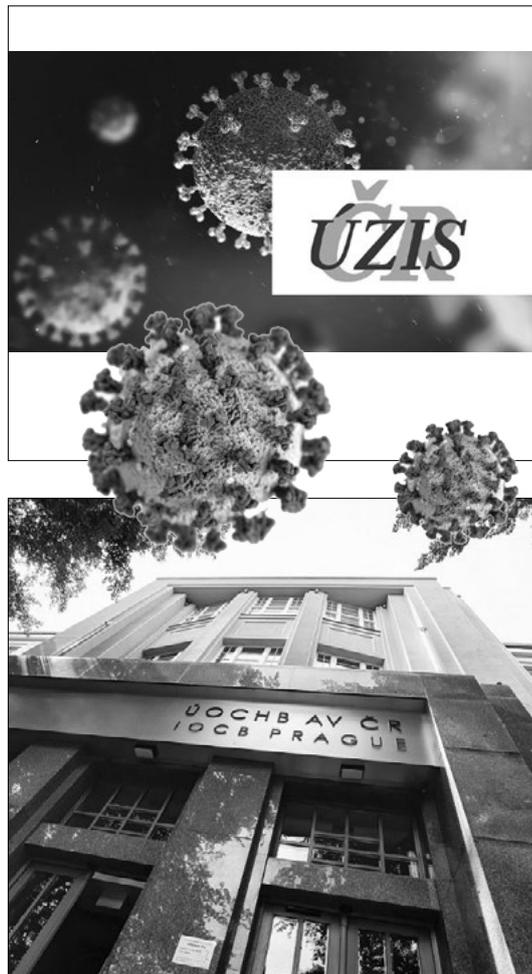
Ve vesnici zorganizují pálení mrtvých, zřejmě budu nucen vynaložit snahu na ošetření postižených lidí. Őřezávání boláků a jejich

zalévání rtutí je často více nebezpečné a bolestivé než průběh moru. Tyto procedury často ani nenesou výsledky a já se pouze musím dívat, jak lidé trpí čistě jen proto, abych naplnil své poslání.

Lidé na mě koukají více jako na posla smrti, smrt je téměř jediná náplň mého života. U většiny neléčitelných případů sloužím jen k sepsání závěti. Zoufalost lidí v nich často vyvolává zášť. Nejednou jsem byl obviněn z šíření moru pro vlastní užitek. Slyšel jsem, že ve světě jsou doktoři upalováni za živa jako čarodějnice, přitom je pouhou otázkou času, kdy po styku s mrtvými těly budu sám sobě uřezávat boláky a doufat v brzkou smrt.

Člověk se v dnešních dobách bojí projít po ulicích špinavých měst, i vzduch roznáší tohle prokletí lidstva, které na nás bylo sesláno.

*text Martin Jirásek  
(student Gymnázia Náchod)*



## Hurááá, přeci jen pojedeme na tábor

Málem se to nepovedlo! Do poslední chvíle nebylo jasné, zda se každoroční letní dobrodružství Osmáků vůbec uskuteční. Ale vše nakonec dopadlo dobře. A tak se v těchto dnech „Osmáci“ (členové kmene Tate Osmaka) pomalu chystají na svůj tábor. Na 12 dní se v Zátocě u Válovického potoka pod obcí Miskolezy vztyčí několik týpí, ve kterých budou kmenové děti i dospělí každý večer usínat při zvuku dřeva praskajícího v ohni. Je potřeba ušít nové indiánské šaty, vytáhnout po roce dřevěné bedny, ve kterých je v týpí uloženo oblečení, vyprášit kožešiny pro ustlání lůžka. Protože toto není jenom „tábor“.



Kmen Tate Osmaka vznikl v roce 2001, jeho předchůdcem byl 11 let fungující oddíl Divoši. Po této době se náčelník kmene, tehdy zvaný Kid'ák, seznámil s výchovným hnutím Woodkraft a Ligou lesní moudrosti, naplňující v České republice hodnoty tohoto hnutí, které založil počátkem 20. století americký spisovatel, malíř, přírodovědec a pedagog Ernest Thompson Seton. Nebyla to jednoduchá proměna, protože stát se skutečným Woodcrafterem není ze dne na den. Je třeba projít dlouhou zasvěcovací stezkou. Tato stezka má za cíl prověřit, zda je daný člověk hoděn toho stát se členem Ligy lesní moudrosti a zda je schopen pro to něco obětovat. Je plná odříkání a osobních zkoušek. Stezkou neprošli jen zakládající členové. Musí jí projít každý z kmene, aby mohl hrdě nosit šerpu. Na ni se vystavují dosažená orlí pera a hodnosti. Je to vlastně vizitka každého Woodcraftera.



Součástí běžného života kmene je každodenní kontakt s přírodou, její poznávání, hledání přírodních zdrojů pro různé činnosti, od rukodělných po vaření. Důraz je kladen i na kmenovou samosprávu propojenou s vyznávanými hodnotami. Tento přístup učí děti přirozeně, již od mladšího školního věku, přemýšlet o sobě v kontextu širšího společenství. Bezprostředně poznávají, jak v malé pospolitosti fungují demokratická pravidla s důrazem na vzájemnou zodpovědnost za sebe i za druhé. Poznávají hodnoty jako respekt, a sounáležitost, jež nejsou vynucené, nýbrž prožité. Každý člen kmene je tedy vlastně člen velké rodiny.

A tuto rodinu, po léta se tvořící, propojenou hromadou zážitků, čeká v první půli července úžasných 12 dní strávených společně, bez telefonů a PC, bez televize a sluchátek. Děti se zde, jako každý rok, učí střílet z luku, vyrábět různé indiánské předměty, rozdělávat oheň, ale hlavně zažít kmenového ducha, ujít zase kousek cesty k opravdovějšímu Woodcrafterovi, projít stezku odvahy, získat orlí pera a prožívat radost z toho, že ráno vychází nad zátokou slunce a já jsem členem kmene Tate Osmaka. Jsem moc vděčná, že Tate Osmaka fungují právě tady, kde žiji. A jsem moc vděčná lidem, bez kterých by to nikdy nemohlo fungovat. Lidem, kteří si vybírají osobní dovolenou, aby mohli toto všechno učit naše děti. A že jich není málo!

..... text Lucie Kudrnáčová  
foto archiv kmene Tate Osmaka

## Netradiční koleda ve Svinišťanech

*Hody hody doprovody, dejte vejce malovaný...“ „Hody hody doprovody, já jsem malý zajíček...“*

Každoročně se naší vesnicí rozléhaly hlasy malých kolednic a koledníků. Letošní Velikonoce měly být vzhledem ke koronavirovým opatřením jiné. Žádný zpěv, žádná vykoledovaná obarvená vajíčka a sladkosti. Neměly být pletené pomlázky ani barevné stuhy na „binovače“ dospělých koledníků. A tak místní hasiči dostali úžasný nápad, jak udělat radost malým kolednicím a koledníkům!

Vše začalo již 5. dubna, kdy místní děti obdržely ve schránkách pozvánku od zajíčka. Stálo v ní, že je o Velikonočním pondělí na návsi u pomníku čeká velká koleda! A tak právě zde na Velký pátek v trávě seděli dva roztomilí dřevění zajíčci z dílny paní Dominiky Pollové. Ve výšce dominovala



3,3 metru vysoká pomlázka, kterou vlastnoručně upletl pan Ľda Morávek. Ráno o Velikonočním pondělí se na trávě usadil slámový zajíček od paní Jaroslavy Rathouské. Přibyla také další pomlázka od pana Michala Hochmana. Ve velikém koši leželo 26 balíčků plných sladkostí. Děti v doprovodu rodičů přicházely pro nadílku jednotlivě, dbalo se na bezpečnostní nařízení v nouzovém stavu.

A tak velikonoční koleda nakonec ve Svinišťanech dopadla dobře. Děti měly velkou radost a jako poděkování kreslily zajíčkům obrázky!

Za dobrý nápad a jeho uskutečnění patří poděkování autorům výzdoby a všem členům SDH, kteří tuto netradiční koledu dětem připravili!

*text Blanka Dvořáčková  
/zdroj: Veronika Morávková/  
foto Jan Vít*

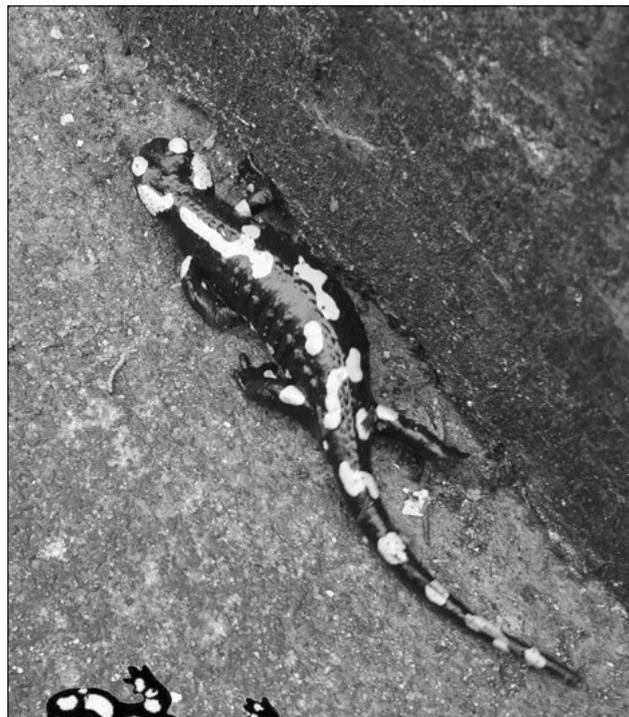
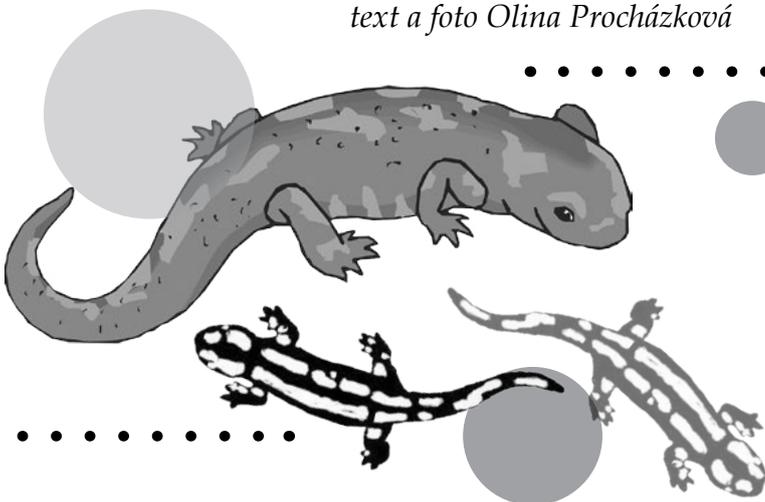
## V Krabčicích po dešti

V dubnu, po dešti, jsme na jedné z procházek objevili v Krabčicích dva mloky skvrnitě. Z dostupných informací jsme zjistili, že mlok skvrnitý (*Salamandra salamandra*) je v Česku silně ohroženým druhem a odchyt v přírodě je zakázán. Dospělý jedinec je dlouhý 18–28 cm. Tito naši krabečtí měli na délku cca 15 cm. V přírodě se mlok skvrnitý dožívá průměrně 20-ti, v zajetí až 50 let. Mlok obývá výhradně vlhké lesní lokality, louky nebo pole, mnohdy v blízkosti vodních toků. Preferuje listnaté nebo smíšené lesy v podhorských lokalitách do nadmořské výšky 1 200 m n. m., nejčastěji 200–600 m n. m. Je aktivní především v noci a za soumraku, přes den se ukrývá pod listy, kmeny stromů, větvemi, v dírách v zemi nebo pod kameny, kde je chráněn před přímým slunečním zářením.

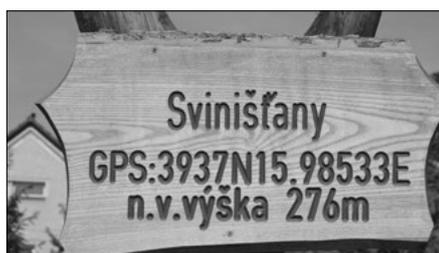
Za deštivých nebo vlhkých dnů však často vylézá ze svých úkrytů i ve dne. Jeho potravou se stávají nejčastěji malí až středně velcí bezobratlí živočichové - žížaly, stonožky, drobný hmyz, pavouci, červi, slimáci. Na přelomu října a listopadu se mlok před nepříznivým zimním počasím schovává do podzemí, kde se drží stálejší vyšší teplota.

Osobně jsme v přírodě tohoto mloka ještě nikdy neviděli a tak potkat u nás tyto dva fešáky byl opravdu nevšední a krásný zážitek.

*text a foto Olina Procházková*



## Rozcestník na svinišfánské návsi



nevydržel v zatravněné půdě a na krátkou chvíli ležel na zemi vedle pomníku, který připomíná vojenskou srážku z války roku 1866. Díky rychlému jednání několika občanů Svinišťan byl rozcestník opět upevněn do země pomocí železa a betonu. Ukazuje turistům a návštěvníkům obce opět ten správný směr cesty. Děkuji vám všem nejmenovaným, kteří jste rozcestník opravili!

*text Blanka Dvořáčková, foto Jiří Plšek*

## Svinišťanské jaro (Motto: „Přišlo jaro do vsi, kde jsi, zimo, kde jsi...“)



Jaro přišlo i do naší obce a rozkvetlá scenérie keřů trnek a černého bezu spolu s kvetoucími ovocnými stromy tvořila malebnou kulisu Svinišťan od remízku u ovčína až k lokalitě Vinice směrem k Miskolezům. Kvetly a voněly i okrasné keře okolo areálu dětského hřiště a chaloupky. Jen koronavirus a karanténní opatření bránil setkání spoluobčanů u točeného piva pod pergolou a dětským hrám na hřišti. Konečně přišlo rozvolnění a tak se v pátek 5. června sešlo 25 občanů – brigádnic a brigádníků vybavených pracovním náradím. Ženy uklidily a vydezinfikovaly prostory a zařízení chaloupky, muži i ženy likvidovali vyrostlý plevel, stříhali keře, zametali a upravovali celý sportovní areál. Poté společně usedli pod čistou pergolou u točeného piva a grilované klobásy na roštu. Mělo se o čem po třech měsících povídat! Děkujeme všem občanům, kteří přišli a svojí prací přispěli k čistému a krásnějšímu prostředí u našeho kulturního stánku, dětského hřiště a sportovního areálu.

*text Blanka Dvořáčková, foto Jan Vít*



## Hejtman kraje se v Dolanech postaral o překvapení!

Do Dolan nedávno dorazila vzácná návštěva. Cestou na vernisáž výstavy v České Skalici se v naší obci zastavil hejtman Královéhradeckého kraje Jiří Štěpán! Vážený host projevil přání navštívit rodinu Glosových a zavzpomínat na léta společně strávená na jaroměřském gymnáziu. Verča Buchtová pak vše zařídila a překvapení bylo na světě. Setkání bylo moc příjemné, absolvent jaroměřské školy dostal u Glosových výborný štrúdl a domácí jablečnou pálenku.

*text Petr Záliš, foto Veronika Buchtová*



## Letní kino ve Svinišřanech

Dolanským divadelníkům se podařilo zorganizovat báječnou akci, kterou bezesporu bylo letní kino v prostorách vedle místního sportovního areálu. V pátek 12. června se již od 19 hodiny večer začali scházet u chaloupky a na travnaté ploše u hřiště usazovat první nedočkaví diváci. Poté, co si pro sebe vybrali vhodné místo a rozložili na zem karimatky nebo rozkládací křesílka, vydali se ke stánku s popcornem, chipsy, dalšími pochutinami a nápoji. Nastal soumrak a kino Na kolečkách začalo promítat film Poslední aristokratka. Více jak sto diváků se srdečně bavilo u této české komedie!

Děkujeme dolanským divadelníkům za zajištění premiéry letního kina včetně občerstvení pod vedením Petr Ludvíka! A těšíme se na 4. září na nové promítání filmu Bobule 3!

Všichni jste srdečně zváni do letního kina ve Svinišřanech!

*text Blanka Dvořáčková, foto Petr Ludvík*



## KINO NA KOLEČKÁCH



## Posezení na návsi v Čáslavkách

SDH Čáslavky vás zve na

# Sousedské posezení

náves Čáslavky

**22. 8. 2020**

Občerstvení zajištěno. Jehně, maso na lorně, pivečko, alko, nealko, co hrdlo ráčí.  
(Pokud se zhorší situace s ohledem na COVID 19, bude akce zrušena.)

**Těšíme se na vás.**

## Dolany zažijí dětský den, ochutnávku vín i sousedské posezení

Hrozba jménem koronavirus snad už pominula a také v naší obci se život vrací do normálních kolejí. Pokud se nic mimořádného už nestane, uskuteční se do konce roku na dolanském hřišti řada zajímavých akcí pro veřejnost. Přípravuje ji parta nadšenců kolem Libora Veinfurtera. První z nich proběhne **v sobotu 29. srpna**. „Prázdniny zakončíme **dětským dnem** se soutěžemi. Pro účastníky budeme mít čokoládové medaile, diplomy a další ceny,“ prozrazuje hlavní organizátor Libor Veinfurter, podle kterého bude součástí akce také opékání kýty a večer od 21 hodin vše zakončí promítání filmu.

To ale není všechno. **Na sobotu 10. října** se do dolanské sokolovny chystá **Ochutnávka vín**. „Zajistí ji Vinařství Tichý, košťovat přitom budeme moci čtrnáct druhů vín. Bude k tomu vyhrávat živá muzika, připravíme pstruhy nebo guláš,“ vyjmenovává Veinfurter a hned upozorňuje také na **Sousedské posezení**, které na stejné místo přiláká obyvatele obce i přespolní **v sobotu 21. listopadu**. Bude tu možné ochutnat vepřové produkty a stejně jako loni si zájemci budou moci zabíjačkové dobroty odnést i domů.

Aby toho nebylo málo, hned další **sobotu 28. listopadu** se bude u sokolovny **slavnostně rozsvěcet vánoční stromek**. Začátek adventu doplní tradičně koledy, rukodělná vánoční dílnička nebo soutěž dolanských cukrářů. Ti se tentokrát poměří v přípravě včelích úlů.

*text Petr Zálíš*

## akce Dolany

### Dětský den

**29. srpna 2020**

### Ochutnávka vín

**10. října 2020**



### Sousedské posezení

**21. listopadu 2020**

### Rozsvěcování vánočního stromku

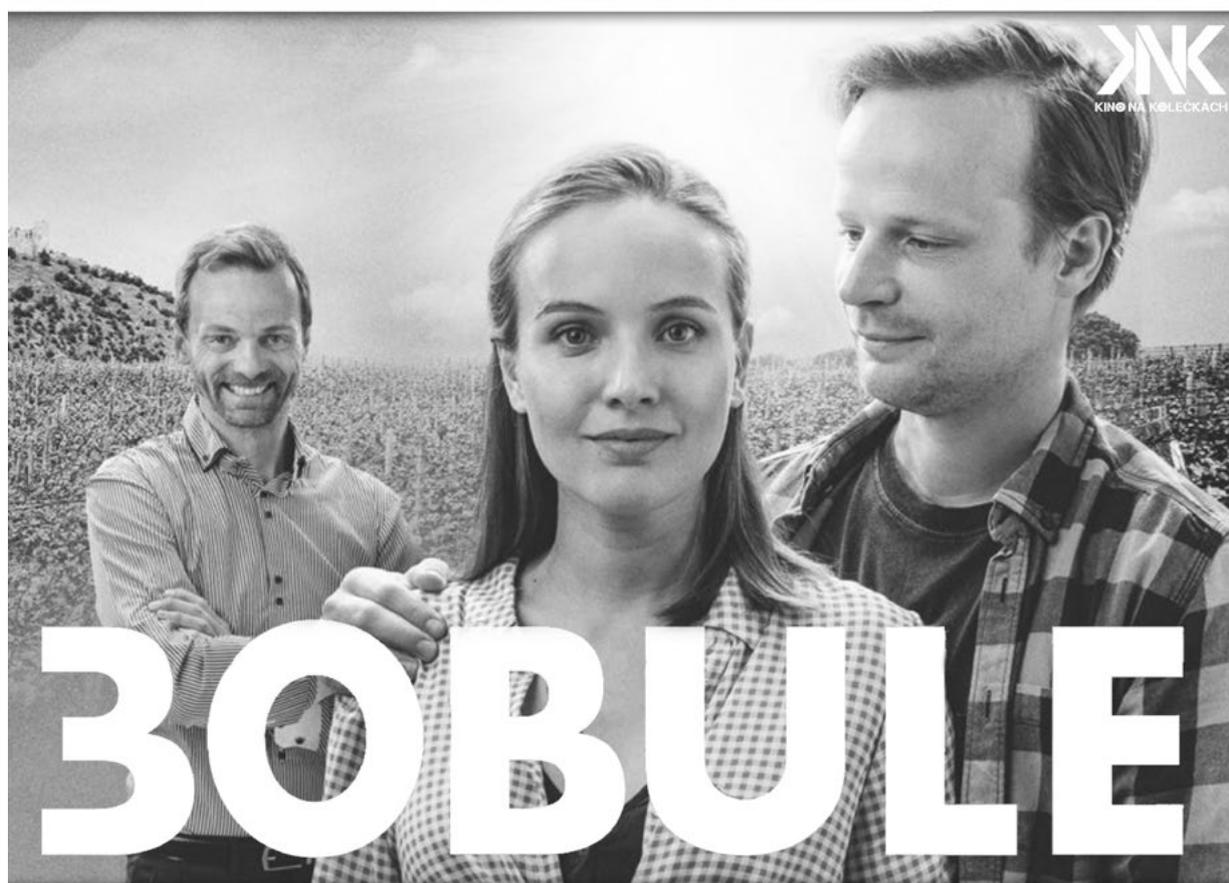
**28. listopadu 2020**

— pozvánka na akci —

Nenechte si ujít v září - Kino na kolečkách

# LETNÍ KINO SVINIŠŤANY

uvádí



V PÁTEK 4.9. OD 20:00 - NA LOUCE U CHALOUPKY SVINIŠŤANY

OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO

"PIKNIKOVÉ SEZENÍ" DEKY APOD. S SEBOU

KINO JE OTEVŘENO HODINU PŘED ZAČÁTKEM - HRAJEME PO SETMĚNÍ

V PŘÍPADĚ NEPŘÍZNĚ POČASÍ SE AKCE PŘESOUVÁ DO KULTURNÍHO DOMU DOLANY

PODMÍNKY PROMÍTÁNÍ PODLEHAJÍ AKTUÁLNÍM NAŘÍZENÍM A SITUACI KOLEM COVIDU 19

*Vstupné: 80 Kč*

Na promítání nové české komedie Vás zve Divadelní spolek a obec Dolany

## Žernovský závod je výzva

V sobotu 13. června se konal závod horských kol – cross country MTB „Žernovský bajk 2020 – XVIII. ročník“, kterou pořádal Městys Žernov, SDH, TJ SOKOL Žernov a Svazek obcí 1866 pod vedením ředitele závodu Libora Mojžíše. Na start tohoto náročného závodu se poslavili i naši občané. Na horském kole tři okruhy absolvoval **Martin Jalovičár**. Jeden okruh na koloběžkách zdolal **Lukáš** a **Marcela Ludvíkovi** a **Jiří Plšek**. Náročná promočená trať jednoho okruhu (přes 12km) startovala na Rýzmburku, kolem rozhledny, dolů prudkým sjezdem až na louky kolem Starého bělidla, přes Bílý most, úzkým traverzem na Pohodlí, lesem a po loukách skoro až na Turyň, kolem Zlámaných vodopádů se projelo údolím a vodou Hlubokého potoka, přes Červený most a kolem Rýzmburku a do cíle na Žernov. Trať byla velmi náročná na soustředění a žádná chyba se neodpustila. Dalším soupeřem bylo také teplé počasí. Vlhké až tropické dusno, které ani krátký déšť před startem neschlabil. Tento závod je výzvou. Člověk na trase bo-



juje především sám se sebou. Často si říká, co já tady dělám, proč neležím někde u bazénu, mám to všechno zapotřebí? Přichází místa, kde svaly tuhnou, tělo ztrácí poslední síly. Pak ale zvítězí vůle a síla dojet do cíle. Na konci závodu jsme měli všichni velikou radost, nejen z toho, že to máme za sebou, ale že jsme dali celý Žernovský bajk. Gratulace nejbližších a známých byla tou nejlepší odměnou.



## Jaké výsledky si odvezli naši čtyři stateční?

A jak naši závodníci v celkových výsledcích dopadli? **Martin** byl na pěkném dvaadvacátém místě mezi bajkery do 49 let, **Lukáš** obsadil v koloběžkách desáté místo a hned za ním skončil **Jirka**. Nejlepšího umístění dosáhla **Marcela**, která si dojela pro třetí místo v kategorii koloběžky ženy.

Musím pochválit skvělou organizaci celé akce, kde organizátor opravdu dodržel maximum 500 osob. Celá akce byla pojata jako sportovně kulturní událost, takže po závodech a v jeho průběhu vystoupily i kapely, např.: Benjamins Clan, Rizikové pracoviště. K vidění byla trial show Vlastislava Kabeláče Čiháčka a fungovala půjčovna koloběžek.

Na pozvánce z internetových stránek bylo napsáno: Přijďte si to užít. Příjemné prostředí, parta nadšených lidí, občerstvení, dobrá nálada a možná i počasí...vše zajištěno. Musím konstatovat vše splněno na výbornou.

..... *text Jiří Plšek,  
foto Jan Holan (kolo),  
Kateřina Tůmová (koloběžky)*  
.....



## Plány na akce SHD Svinišťany

Veškeré plány na další akce během následujících několika měsíců pod taktovkou SHD Svinišťany vyčkávají na aktuální situaci s Covid-19. Akce jsou tedy naplánované a předběžně je s nimi počítáno. Již na konci měsíce srpna budou pořádány tradiční dětské rybářské závody. Dále hasiči chystají zářijové posvícení. O okrskové soutěži „Svinišťanský pahorek“, jež by se měla konat 19. září, se bude ještě rozhodovat s ohledem na postavení a nařízení vlády ke koronavirové situaci v Čechách. Zatím je akce stopnutá. V měsíci září ještě SHD Svinišťany plánují uspořádat úklid Svinišťan a okolí.

*text Lenka Piechová (zdroj Jan Vít)*

**Dětské rybářské závody  
29. srpna 2020**

**Svinišťanské posvícení  
září 2020**

**Úklid Svinišťan a okolí  
27. září 2020**

## pozvánka na akci

**SDH Svinišťany zve všechny malé rybáře na  
VIII. ročník dětských rybářských závodů**

**29.srpna 2020**



**Povolené techniky rybolovu jsou plavaná nebo položená na prut se smekacím navijákem. Soutěžít se bude o hodnotné ceny. Občerstvení pro malé rybáře a jejich doprovod zajištěn.**

**Časový rozpis:  
8:30 prezentace  
9:00 zahájení  
11:00 konec závodu**

**Sponzoři: Obec Dolany, Primátor a.s., SHD Svinišťany**

## Povinné školení členů JSDH Dolany

Dne 5. 6. 2020 proběhla další část povinného školení členů JSDH Dolany z témat určených na rok 2020. Jednalo se např. o postup hašení vozidel na alternativní pohon LPG, CNG, HYBRID, zabezpečení místa nehody atd.

Novinkou je zprovoznění nového svolávacího systému členů jednotky přes SMS bránu, která je napojena na KOPIS HK (HZS KHK).

*text Karban Ladislav - velitel jednotky*



## Svinišťanští hasiči uspořádali sběr železa



Ve čtvrtek 11. června zorganizovali místní hasiči tradiční sběr starého železa. Před jednotlivými domy obyvatele vesnice nachystali staré nepotřebné železné předměty různých velikostí a druhů. Výtěžek ze sběru bude použit při organizaci dětských rybářských závodů.

Děkujeme občanům Svinišťan, kteří železo pro tuto akce darovali a SDH za její zorganizování.

*text Blanka Dvořáčková*



## zpátky do kronik

### Soukromé zápisy předků či rodinná kronika

Vážení čtenáři,

pokud vlastníte soukromé zápisy Vašich předků nebo rodinnou kroniku, ze které lze čerpat informace v podobě zápisů do Časáčku a jste ochotni nám tento psaný materiál nebo jeho část zapůjčit, v pořádku a včas vrátíme. Tyto písemné zdroje obohatí nejen stránky časopisu, ale hlavně jeho čtenáře. Přepsané texty z rodinné kroniky Hofmanových ze Sebuče měly u nejednoho z čtenářů velký ohlas. Rádi bychom otiskli i zápisy pamětníků a kronikářů z Krabčic, Časlavek a Dolan. Jménem čtenářů Časáčku předem děkuji za poskytnuté materiály.

*text Blanka Dvořáčková*

## Pocity konce 2. světové války

75 let uplynulo od konce 2. světové války. Války, která byla považována za nejhrůznější a nejbestiálnější, jakou lidstvo ve své historii zažilo a pamatovalo.

Za uplynulá desetiletí historikové prozkoumali a prostudovali tisíce archiválií, aby válku a její ukončení zhodnotili objektivně. Přečtěte si krátkou ukázkou zápisu tehdejšího kronikáře Antonína Lexy ze Svinišťan a vytvořte si představu, jak tamější obyvatelé s nadšením vítali své osvoboditele:

„ Byl čtvrtek 9ho května, čekali jsme Rusové. Říkali, že jsou již ve Skalici minulý den, než to nebylo pravdou. Naši mladí lidé připravili k uvítání transparenty s ruským přivítáním na začátku obce i na konci.

Bylo tak ticho, klidno jako před něčím, velkých událostí. Ve čtvrtek ráno o půl 4 nás někteří občané budili že už Rusové jedou. Ve chvatu každý běžel k silnici než opět marně. Teprve k sedmé hodině přijíždí auto za ním druhé, třetí a další, obsazené bratry Slovaný. Mladé zdravé hochy, vesele na nás volali u hostince zůstali stát seskákali a již jsme si s nimi tiskli ruce a co hlavně jsme si i rozuměli. Byla to radostná chvíle na kterou jsme čekali 6 roku a která se teprve dnes stala skutkem.

Plakali jsme radosti, že nám dopřáno když ne jiným aspoň tím českým našim „Na zdar“ ve svém středu pozdraviti veliký národ Ruský. Po malé chvíli a trochu občerstvení opět odejeli dále k Jaroměři.

První dojem našich osvoboditelu byl radostný, dobrý, s klidem jsme se rozcházeli u vědomí, že teď už opravdu ta hrozná doba pro nás je zatehnána.



zdroj: <http://www.smirice.eu/valka/rusove.htm>



zdroj: <https://www.ceskaskalice.cz/cs/nase-mesto/o-meste/historie/>

K polednímu přijeli opět Rusové s 13 děly. To již bylo veselo. Velitel chodil mezi námi, jako bychom se dávno znali, šlo to po rusku, po česku a všichni jsme si rozuměli. Na rozkaz plukovníka byli ihned děla postavena do palebního postojů, to vše bylo hotovo v malém okamžiku a obec byla zajištěna na všechny strany.

Tento den nikdo nepracoval a jak by mohl, když to vše se u nás dělo. Hedali se byty. Plukovník byl ve dvoře s paní ubytován u p. Borůvky, a druzí důstojníci po vesnici. Všude bylo živo.

Na večer na přímý rozkaz p. plukovníka byl pořádán seznamovací večer u „Burešu.“ ..... Rusové měli harmoniku.....Na rozkaz pana plukovníka nesměl žádný ruský voják dostat něco k pití. Sešla se plná hospoda.....Starosta obce p. Josef Mojžíš uvítal plukovníka s jeho vojíny a vybídl všechny, aby provolali 3 krát „Sláva ruské armádě.“ Pak se postavil na okraj jeviště plukovník a říkal, jak má mluvit když česky neumí. Volalo se ať mluví rusky.....Řekl že jsme národem malým ale svobodným a že budem takový existovat dále a že se nás již nikdy nezmocní Němec - nacist. Řeč byla jeho často potleskem provázena. Pak se tančilo..... a prostí vojíní ruští nám zatančili kozáčka. Veselo bylo až do pozdních hodin.....“

text Blanka Dvořáčková

/Zdroj: Pamětní kniha katastrální obce Svinišťanské 1900 - 1950, str.154 - 155/

## Od sebučského mlýna

V malebném údolíčku obklopeném lesy stojí mlýn. Místní mu vždy říkali Plotmlýn, Platmlýn nebo také Platmlýnek. To něžné slůvko vyjadřovalo lásku a vděk ke mlýnu, k panu mlynáři a mlynářské chasě po několik staletí. Celé generace hospodářů a čeledínů do mlýna vozilo na vozech k semletí pytle obilí, ještě se jejich žebříňák kodrcal na lesní cestě a již z dálky bylo slyšet klapání mlýnského kola a zpěv:

*Jsou mlynáři chlapi chlapi  
Když jim mlýny klapy klapy klap*

Byly ale také doby, kdy mlýn byl tichý, nad rybníkem, loukou a vršky stromů se nenesl jediný tón zpívajících lidí. Tehdy byla blízko nepřátelská vojska a mlýn oněměl. Nač poskytovat mouku nepřátelskému vojsku a ještě, což je daleko horší, by mohl na střeše mlýna řídit červený kohout! Na stavidle nad rybníkem seděl vodník Michal, kouřil ze své dlouhé dýmky voňavý tabáček, který mu daroval sám pan mlynář a přemítal, kolik že to plotic v rybníku vlastně má. Hrnečky s lidskými dušičkami žádné neměl, on to byl hodný vodník a lidi měl rád. Znal jejich radosti i žal, a pak, buchty s mákem z bílé mouky, co pekla paní



mlynářka, byly tou největší dobrotou, kterou Michal kdy jedl. Však si je také zasloužil! Sám ani nevěděl kolik dlouhých desetiletí či staletí bydlí v rybníku, pamatoval několik generací mlynářů a těch capartů co viděl vyrůst a odejít do světa! Michal také ze stavidla viděl k lesu a bystrému oku neunikl žádný pohyb na cestě. Pamatuje houf lidiček ze Svinišťan, kteří na trakarech a malých žebříňácích vezli svou dětskou drobotinu a trochu majetku, který stačili pobrat, když utíkali ze svých domovů před nepřátelským pruským vojskem v době bramborové války nebo o té šestašedesáté. Někteří rolníci za vozík přivázali i kozu nebo krávu a sedlák zapráhl do žebříňáku koně. Všichni hledali útočiště na louce u jejich Platmlýnku.

Nejkrásnějším časem bylo pro Michala období máje a letních měsíců. Tehdy za teplých nocí na louce u mlýna tančily křehké nadpозemsky krásné víly a když odtančily k potoku Běluňka, aby si nožky smočily a zchladily, opustil Michal svůj mokrý příbytek, došel k potoku, lehl si do trávy a vnímal křehkou krásu lesních rusalek. Zvláště ta jedna zlatovlasá, křehounká, jako by utkaná z pavučiny chytla vodníka za srdce. Večer co večer čekal Michal ukrytý za bezovým křovím na kraji potoka a oči měl již jen pro tu jedinou. Starý vodník Michal se zamiloval! Rusalka o Michalovi však věděla a tak se jednou úmyslně opozdila za svými družkami a když ty zmizely v lese, zavolala tenký hláskem: „Michale, Michale, já o tobě vím, pojď ke mně!“ Vodník opustil svůj úkryt, červený rozpaky tak, že byl červenější než jeho botky, dokulhal k rusalce. Ta se na něho smála hlubokými očima barvy trnek a natahovala k němu ručku hebounkou a bělostnou jako obláčky na denní letní oblo-



## Vodník Michal našel nový domov

ze. Michal si sedl vedle víly, ona ho držela za placatou čtyřprstou ruku, koupali si nohy ve vlnách Běluňky až do svítání. Takto spolu sedávali noc co noc a uběhlo léto. Michal dočista zapomněl na svoji vodní havěť v rybníce, dřevěné stavidlo trouchnivělo, rybník vyschl. Blížil se podzim. Přišla poslední srpnová bouřka a slunce na svých paprscích seslalo nad les a potok cestu duhy. Michal právě odpočíval v polovyschlém rybníku a snil o své rusalce. Vtom zaslechl její jemný hlásek: „Michale, Michálku, sbohem!“ Vodník pohlédl k obloze a spatřil na duhové cestě stoupat vzhůru víly. Ta poslední byla jeho milovaná, zamávala mu a zmizela vysoko, tak vysoko... Starý vodník se ani pohnout nemohl, oči se mu zalily slzami a srdce mu puklo žalostí. Dočista zdřevněl.

O pár dní později, byla krásná sobota babího léta, se vydal na procházku ke mlýnu chalupář Michal. Nalezl vodníka v bahně vyschlého rybníka. Ležel tam takový ubohoučký, dočista bez duše.



Michal vzal tedy svého jmenovce do náruče a donesl ho domů. Bylo mu nešťastníka líto. Barvami mu opravil kabátek, botky, i nový klobouk vodník dostal. Potom ho se sousedy donesl na náves a posadil doprostřed místního rybníka. A tak vodník Michal našel nový domov v rybníku na svinišťanské návsi. Až půjdete, děti, kolem, Michala hezky pozdravte, usmějte se na něho a zamávejte mu. Potěšíte jeho bolavé srdce.

A co se stalo se sebučským mlýnem? Vystřídali se jeho majitelé, dnes tam žije rodina s veselými dětmi. Ale obilí, to se zde již dávno nemele. Jen Běluňka lehce plyne ke Krábčicím. A když si sednete na její břeh, budou vám vlny vyprávět příběh o vodníku Michalovi a překrásné lesní víle.

text Blanka Dvořáčková  
ilustrace Lenka Piechová





©  
2020  
Obec Dolany